

בענין: ערר לפי תקנה 16 (א) לתקנות רופאי שיניים (שינניות) תשל"ח – 1968

שהוגש לשר הבריאות ע"י גב' [REDACTED]

ה ח ל ט ה

תקנות רופאי שיניים (שינניות) תשל"ח – 1968 (להלן התקנות) מסדירות את העיסוק בשינניות. הן קובעות בין השאר שעיסוק זה מצריך רשיון, והן מורות איך ובאיזה נסיבות ניתן להתלות לתקופה, או לבטל רשיון כזה.

תקנה 8 לתקנות מסמיכה את מנכ"ל משרד הבריאות להתלות רשיון לתקופה שלא תעלה על 5 שנים אם עשה את אחד המעשים המפורטים באותה תקנה. אחד מאלו הוא (לפי פסקה 3 לתקנה זו) גלוי של "חוסר יכולת, חוסר אחריות או רשלנות חמורה...".

התליה כזו יכולה להעשות בעקבות הגשת קובלנה, הכל כמפורט בתקנות. קובלנה כזו אכן הוגשה נגד גבי טליה שגב, שיננית במקצועה (להלן הנקבלת), והיא נתבררה בפני ועדה בת שלושה חברים, (ששתיים מהן, הן שינניות). הועדה המליצה פה אחד שמנכ"ל משרד הבריאות יתלה את רשיון הנקבלת לשישה שבועות.

ביום 14.6.07 אישר מנכ"ל משרד הבריאות את המלצת הועדה. תקופה ההתליה אמורה להחל ב- 1.8.07.

לפי תקנה 10 לתקנות רופאי שיניים ת"ל ידוי החלטה כזו, לנציגי ועדות תכנון ופיקוח.

הנקבלת הגישה ביום 15.7.07 ערר כזה, באמצעות בא-כוחה עו"ד ערן קייזמן.

סמכויות שר הבריאות בענין זה הואצלו אלי על ידו, ובעקבות כך הועבר אלי הערר. החלטה זו עוסקת בערר זה.

התשתית העובדתית למעשים ולמחדלים המיוחסים בקובלנה לנקבלת הם ממוקדים מאוד. במסגרת טפול להסרת אבנית משיניה של אחת המטופלות, הודיעה לה המטופלת שיש לה רגישות לחומר אלחוש המכיל לידוקאין. הודעה זו באה למשנה זהירות, וכתוספת לרישום דומה שנכלל בתיקה הרפואי של המטופלת באותה מרפאה.

הנקבלת היתה ערה לכך, ואמרה למטופלת כי היא תעשה שימוש בחומר אחר.

חרף זאת השתמשה הנקבלת בחומר המכיל לידוקאין בריכוז של 10%. לא זו אף זו, החומר בו השתמשה הנקבלת היה תרסיס, והוא פוזר ככזה בחלל הפה של המטופלת, בעוד שלפי תקנה 15 (ב) (9) לתקנות היה עליה למרוח אותו, ולא לרסס אותו.

בעקבות הטיפול סבלה המטופלת מחולשה כללית, מנפיחות בגרון ובבלוטות הלימפה ומהרגשת מחנק.

בפני הועדה הודתה הנקבלת בכל עובדות הקובלנה. הדיון כולו התרכז בענישה המשמעתית.

על החומרה שבמעשי הנקבלת אין צריך להכביר מילים. רגישות מטופל לחומר מחייבת ערנות מקסימלית, שכן לא תמיד ניתן לשער את הנזק (לעתים פטאלי) שיכול להגרם עקב שימוש בחומר שהמטופל רגיש לו.

דברים אלו נכונים שבעתיים גבי מי שאיננו רופא. בעוד שרופא יכול, לפחות בחלק מהמקרים, להעריך את מידת הסיכון שבשימוש בחומר לו רגיש המטופל, יכולת הדיוט לעשות כן היא מוגבלת מאוד. במצב כזה על כל המעניק טפול רפואי, שאיננו רופא, להיזהר שבעתיים ולהקפיד על קלה כחמורה.

לצד החומרה היתרה שבמעשי הנקבלת, שגם לנקבלת עצמה לא היה הסבר לעשייתם, היא הביאה בפני הועדה ובפני שר הבריאות נסיבות המצדיקות לדעתה, התיחסות של לפנים משורת הדין בכל הנוגע לענישה המשמעתית.

בין שאר נימוקיה, היא ציינה שהיא ותיקה במקצועה, שהיא לא נכשלה בעבר בעשיה אסורה, ושהיא בת 40 שאיננה נשואה ועוברת טיפולי פוריות. יש סיכון לדבריה שהתלית רשיונה תפגע בעבודתה ובפרנסתה, ומכל מקום יש בענישה כזו תוספת מעמסה נפשית על זו בה היא נתונה ממילא, הן עקב הארוע, הן עקב כל הסובב את טיפולי הפוריות שהיא עוברת, הכל כמפורט לעיל.

נסיבות אלו ראויות להיות מובאות בחשבון, והן אכן הובאו בחשבון. הענישה המשמעתית שהוטלה על הנקבלת היא תוצאת איזון בין חומרת המעשה לבין הנסיבות האישיות המקלות אותן היא העלתה.

אחרי ככלות הכל מעשיה ומחדליה של הנקבלת לא נעשו ללא מודעות ובהסח הדעת. היא ידעה על הרגישות, והיתה חייבת לדעת גם על איסור הריסוס של החומר בחלל הפה. בפועל היא לא ידעה כלל על מגבלת הריסוס, וצריך להניח ששגרת עבודה לה התלווה בטחון שהסיכון איננו גדול, חברו יחדיו, והם שגרמו לנקבלת להתעלם מהילכות זהירות.

בכל הנסיבות הללו, לא נראה לי שניתן להקל על הנקבלת למעלה משכבר הלכו לקראתה, ואני דוחה את הערעור.

ניתן היום 24.7.07.

1. זילר

נשיא (בדימוס) של ביהמ"ש המחוזי בירושלים